

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 9 grudnia 2025 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Chłapowska”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 3 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Dolina Chłapowska”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Anna Tchórzewska

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 9 grudnia 2025 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Chłapowska”

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Rozprzestrzenianie się gatunku obcego na obszarze rezerwatu — rdestowca sachalińskiego <i>Reynoutria sachalinensis</i>	Ręczne/mechaniczne usuwanie wraz z utylizacją biomasy lub w razie potrzeb okrywanie.
2.	Ekspansja drzew owocowych na obszarze doliny prowadząca do zaburzenia naturalnego krajobrazu doliny erozyjnej	Usuwanie drzew owocowych wkraczających w obszar doliny
3.	Ekspansja drzew i krzewów na powierzchnię siedliska muraw napiaskowych (<i>Koelerion glaucae</i>)	Usuwanie nalotów drzew i krzewów
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
1.	Zużycie/niszczenie infrastruktury ukierunkowującej ruch pieszy w tym tablic edukacyjnych/urzędowych	Utrzymanie infrastruktury w stanie zapewniającym bezpieczeństwo użytkowników
2.	Nieukierunkowana penetracja piesza	Montaż i konserwacja ogrodzenia z siatki leśnej zabezpieczającej klif
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
1.	Nie stwierdzono	
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
2.	Nie stwierdzono	

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Zwalczanie gatunku inwazyjnego — rdestowca sachalińskiego <i>Reynoutria sachalinensis</i>	Prowadzenie działań w obrębie stanowisk gatunku, ręczne lub mechaniczne kilkukrotne odcinanie pędów wraz z utylizacją biomasy, w okresie wegetacyjnym maj-wrzesień oraz okrywanie powierzchni zajętej przez rdestowce i w jej bezpośrednim sąsiedztwie - według aktualnych potrzeb.	Obszar rezerwatu.
2.	Usuwanie drzew i krzewów oraz ręczne koszenie powierzchni siedliska przyrodniczego 6120-ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Usuwanie drzew i krzewów z powierzchni płatów siedliska wraz z usunięciem biomasy w miesiącach listopad – marzec. Ręczne koszenie powierzchni płatów do wysokości 10 cm z usunięciem biomasy w miesiącach sierpień – wrzesień.	Dz. ew. 21/4, 23, 133/2, 40, 553/4 obr. ew. Chłapowo
3.	Utrzymanie, konserwacja/wymiana tablic edukacyjnych, urzędowych i piktogramów	Konserwacja/wymiana tablic edukacyjnych i urzędowych — w miarę potrzeb.	Obszar rezerwatu
4.	Usuwanie drzew owocowych wkraczających w obszar doliny	Usuwanie drzew owocowych z powierzchni rezerwatu wraz z wyniesieniem biomasy w miesiącach listopad – marzec Zabiegi wykonywać w sposób ręczny, minimalizując ingerencję w podłoże. Bez użycia ciężkiego sprzętu.	Obszar rezerwatu
5.	Przeciwdziałanie nieukierunkowanej penetracji pieszej rezerwatu	Coroczny montaż ogrodzenia z siatki leśnej wraz z tablicami ostrzegawczymi u podnóża Klifu Chłapowskiego – montaż przed sezonem letnim, demontaż do 30 września, jednak nie wcześniej niż 15 września każdego roku.	Część północna rezerwatu

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024r. poz. 1478 ze zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat został uznany na mocy Zarządzenia Nr 150/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 4 sierpnia 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Chłapowska” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 79, poz. 479).

Rezerwat przyrody utworzono w celu zachowania krajobrazu nadmorskiej doliny erozyjnej w strefie krawędziowej Kępy Swarzewskiej wraz z charakterystyczną roślinnością. O specyfice rezerwatu stanowi zarówno dynamika procesów brzegowych jak i ukształtowanie terenu, w tym obecność stoków o dużym spadku dochodzącym do 40°. Dnem doliny przepływa ciek charakteryzujący się zmiennym stanem wody zależnym od natężenia i częstotliwości opadów atmosferycznych. Przy dużej intensywności opadów dochodzi do spływu wód dnem doliny i podmywania brzegów wąwozu. Postępujące zjawisko erozji charakterystyczne dla dolin cieków jest jednak mocno zintensyfikowane przez dużą ilość wód deszczowych, co powoduje szybsze niszczenie istniejącej przy cieku ścieżki. W rezerwacie obserwowany jest wzmożony ruch turystyczny w okresie letnim. W związku z tym, że na niektórych odcinkach ścieżka zostaje podmywana i jej części osuwają się, turyści poruszający się przez rezerwat wydeptują kolejne dogodne dla siebie ścieżki znajdujące się w jego obrębie. Dlatego też z punktu widzenia celu ochrony rezerwatu, właściwym jest zadbanie o stan tablic urzędowych i edukacyjnych.

IGO oddziałują na rodzimą różnorodność biologiczną prawie wszystkich ekosystemów ziemi i stanowią jedno z największych zagrożeń dla tej różnorodności. Rdestowce stanowią poważne zagrożenie dla rodzimych ekosystemów tworząc zwarte łany eliminujące inne gatunki roślin co skutkuje utratą bioróżnorodności i degradacją siedlisk przyrodniczych, ich usuwanie ma na celu ograniczenie zasięgu występowania i umożliwienie regeneracji roślinności rodzimej.

Rdestowiec sachaliński (*Reynoutria sachalinensis*) zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji Europejskiej 2025/1422 z dnia 17 lipca 2025r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 2016/1141, znajduje się na liście IGO stwarzających zagrożenie dla Unii Europejskiej.

Drzewa owocowe są gatunkami obcymi w strukturze naturalnych zbiorowisk roślinnych i nie stanowią elementu typowego krajobrazu rezerwatu. Usunięcie ich ma na celu przywrócenie naturalnego charakteru oraz ograniczenie wpływu gatunków niepożądanych. Murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*) w wyniku procesów zarastania tracą na wartości przyrodniczej, dlatego usuwanie drzew oraz koszenie sprzyjają w utrzymaniu odpowiednich warunków niezbędnych dla utrzymania murawy w stanie właściwym.

Jednocześnie, Urząd Morski w Gdyni będący zarządcą pasa technicznego, ze względu na niszczenie klifu przez turystów, zabezpieczy go, stawiając corocznie przed sezonem letnim ogrodzenie z siatki leśnej zaopatrzone w odpowiednie tablice ostrzegawcze. Ogrodzenie to ze względu na możliwość uszkodzenia podczas sztormów, corocznie będzie demontowane do dnia 30 września, jednak nie wcześniej niż przed 15 września.

Rezerwat znajduje się w obszarze Natura 2000 Kaszubskie Klify PLH220072, dla którego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2023r., poz. 2394) ustanowiono Plan Zadań Ochronnych. Sporządzone zadania ochronne dla rezerwatu są zgodne z PZO.

Zadania sporządzono na potrzeby realizacji działań z zakresu ochrony czynnej w ramach projektu nr FENX.01.05-IW.01-0113/24 pn. „Wdrażanie działań z zakresu ochrony czynnej na obszarach Natura 2000”

Informacja o projekcie zadań ochronnych zamieszczona została w publicznie dostępnym wykazie danych <https://system.sios.pl/> (nr karty 132/2025). W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska nie wniosła uwag do projektu zarządzenia (mail z dnia 27.11.2025r.)